

Fan platformasi		
Fanning to'liq nomi: Standartlashtirish asoslari.		
Fan kodi: STAS3504	Fanga ajratilgan kreditlar (ECTS): 4	davomiyligi: 1 semestr
Kafedra: Sifat menejmenti va mahsulotlar xavfsizligi		
Fan qaysi yo'nalish talabalari uchun: 60711300 —Metrologiya, standartlashtirish va mahsulot sifati menejmenti (kimyo va oziq – ovqat)		
Fan ma'ruza o'qituvchisi: Samatov Azizjon Abdulaxatovich		
Fanga ajratilgan umumiy soatlar: 120	Email: aziz_samatov @gmail.com	
Fan seminar mashg'ulotlari o'qituvchisi(lari): Samatov Azizjon Abdulaxatovich		
Prerekvizitlar: Tovarshunoslik, Texnik hujjatlarni tayyorlash, Metrologiya 1-2.		Tanlov turi: majburiy fan
Fanning qisqacha bayoni: Talabalarga uzluksiz ta'lim tizimida “Metrologiya, standartlashtirish va mahsulot sifati menedjmenti” bo'yicha mutaxassislarni tayyorlashdan kelib chiqib, bunda standartlashtirish bo'yicha nazariy, amaliy va normativ hujjatlar bo'yicha ma'lumotlar o'rganiladi. Bu borada asosiy masala qilib mahsulot va xizmatlarni standartlashtirish va ularning sifati masalasiga e'tibor qaratiladi.		

Fanning maqsadi: “Standartlashtirish” fanining maqsadi respublikamiz korxonalarida ishlab chiqarilayotgan mahsulotlarning sifati va xavfsizligini oshirish masalalari hal etish uchun va normativ va normativ-texnik hujjatlarni ishlab chiqishda, O'zbekiston Respublikasi standartlashtirish va texnik jihatdan tartibga solish tizimlarini takomillashtirish bo'yicha olgan bilimlarini amaliyotga qo'llash, standartlashtirish va texnik jihatdan tartibga solish sohalarida talabalarda bilim va ko'nikmalarni shakllantirish bo'lib hisoblanadi.

Fan yakunida talabalar quyidagi malaka va ko'nikmalarga ega bo'lishadi:

➤ Standartlashtirish bo'yicha xalqaro, davlatlaroro, chet el, hududiy va milliy tashkilotlarning tuzilmasi va faoliyatlari to'g'risida; O'zbekiston Respublikasi normativ hujjatlarni ishlab chiqish tartiblari to'g'risida; o'zaro o'rin bosuvchi davlat standartlari, davlatlaroro va chet el standartlari **haqida tasavvurga ega bo'lish;**

➤ Standartlashtirish bo'yicha xalqaro tashkilotlar (ISO-ISO, IEC-MEK) va Butunjahon savdo tashkiloti (BST) qoidalari va me'yorlariga muvofiq standartlashtirish va texnik jihatdan tartibga solishning asosiy tamoyillarini; davlat va tashkilotning standartlari) ning turlari va ularga qo'yilgan talablar; savdodagi texnik to'siqlar (STT) va sanitar hamda fitosanitar tadbirlar bo'yicha BST Kelishuvining asosiy qoidalari; standartlashtirishning asosiy usullari va ulardan mahsulotni yaratishdagi barcha bosqichlaridan foydalanishni **bilishi va ulardan foydalana olishi;**

➤ korxonada va tarmoqlarda standartlashtirish va texnik jihatdan tartibga solish bo'yicha ishlarning zamonaviy holatini tavsiflash va tahlil qilish; standartlashtirish usullarini amaliyotga qo'llash; O'zbekiston Respublikasining normativ hujjatlardan, mahsulotlarga majburiy talablarni o'rnatishda xorijiy mamlakatlarning etakchi tashkilotlari standartlari, dolatlar oro, hududiy va xalqaro standartlardan samarali foydalanish **ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.**

Ma'ruza mashg'ulotlari

Ma'ruza mashg'ulotlari katta sig'imli, multimedia qurilmalari bilan jihozlangan o'quv auditoriyalarida olib boriladi.

Amaliy mashg'ulotlar

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada har bir akademik guruhga alohida o'tiladi. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tiladi, Ko'rgazmali materiallar va axborotlar multimedia qurilmalari yordamida uzatiladi.

Mustaqil ta'lim

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan quyidagi vazifalardan biri tayyorlanadi: o'qituvchi tomonidan berilgan muammoni "Keys-stadi" texnologiyasi asosida echimini topish, taqdimot tayyorlash, berilgan mavzu bo'yicha testlar tuzish, referat tayyorlash.

No	Fan mavzulari	Ma'ruza soatlar hajmi	Amaliy mashg'ulot soatlar hajmi	Mustaqil ta'lim soatlari
1	Kirish. "Standartlashtirish asoslari" fanining iqtisodiyotdagi o'rni va ahamiyati	2	2	6
2	Standartlashtirishning huquqiy asoslari, maqsad, vazifalari, tamoyillari.	2	2	6
3	Standartlashtirish bo'yicha davlat boshqaruv organlari, va standartlashtirish xizmatlari.	2	2	6
4	Standartlashtirish tizimi bo'yicha normativ hujjatlar.	2	2	6
5	Standartlashtirishning metodologik (uslubiy) asoslari.	2	2	6
6	Davlat standartlarini ishlab chiqish va yuritish.	2	2	6
7	Normativ hujjatlarni ishlab chiqish, ularning miqyosi va turlari	2	2	6
8	Standartni joriy etish tartibi, uni tekshirish, qayta ko'rib	2	2	6
9	Bir turdagi standartlashtirish tizimlari.	2	2	6
10	Texnik-iqtisodiy va ijtimoiy axborotlarning yagona tasniflash va kodlash tizimi.	2	2	6
11	Standartlashtirishning iqtisodiy samaradorligi.	2	2	6
12	Standartlashtirishning Davlat nazorati.	2	2	6
Jam		24	24	72

Adabiyotlar

1. Abduvaliyev A.A. Metrologiya, standartlashtirish va sertifikatlashtirish. Darslik. Toshkent. Sharq., 2018.
2. T.S.Xudoyberdiev, K.Qosimov, O'.R.Igamberdiev, Metrologiya standartlashtirish va o'zaro almashinuvchanlik Toshkent. Tafakkur -Bo'stoni 2011y
3. A.A.Qurbanov. Metrologiya, Standartlashtirish va Sertifikatlashtirish. Toshkent. Yangiyo'l poligraph service. 2007 yil

Qo'shimcha adabiyotlar

4. Абдуллаев А.А., Алимов М.Н., Бойко С.Р., Мирагзамов М.М., Собиров М.З. "Основы стандартизации, сертификации и управления качеством", учебное пособие, Тошкент, из-во "Фан ва технология" 2005г., -535с.
5. Talabalarni oraliq nazorat, yakuniy nazorat bo'yicha o'zlashtirgan ballari quyidagi jadval asosida kredit ballariga va harfli tizimga o'giriladi.
6. Texnik jihatdan tartibga solish: amaliyot, muammo va istiqbollar konferensiya to'plami "Standart" nashriyoti 2023 y
7. O'z DSt ISO 9001:2015 – "Sifat menejmenti tizimlari. Talablar."
8. «Metrologiya standartlashtirish va sertifikatlashtirish to'g'risida»gi qonun. O'zbekiston Respublikasi Qonuni. 28 dekabr, 1993 yil. (2020)

Internet saytlari

9. www.gov.uz – O'zbekiston Respublikasi xukumat partali
10. www.lex.uz. – O'zbekiston Respublikasi qonun xujjatlar milliy bazasi
11. www.mf.uz (O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi)
12. www.stat.uz (O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi)
13. www.ima.uz (O'zbekiston Respublikasi Intellektual mulk agentligi)
14. vtww.academy.uz (Fanlar akademiyasi)
15. www.standart.uz (Uzstandart agentligi)
16. www.smsiti.uz (Standartlar instituti)

Kontakt soatlari*: mustaqil ta'lim topshiriqlarini bajarish, ularni taqdim etish, zarur ma'lumotlar va turli materiallar bo'yicha savollarga quyidagi grafik asosida o'qituvchiga murojaat qilishingiz mumkin:

№	Kun	Vaqt	Xona
1.	Payshanba	14.00 – 16.00	Lab -2
2.	Juma	14.00 – 16.00	Lab -2